

ความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานต่อการบริหารวิชาการในสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1

The Job Performers' Opinions Towards the Academic Administration in the Educational Institutions under Nongkhai Office of Educational Service Area Zone 1

มยุเรศ โคตรชมภู¹ สมศักดิ์ คำศรี² อนันต์ พันนึก³ และประยูร เจริญสุข⁴

Mayures Kotrchomphoo,¹ Somsak Khumsri,² Anan Phunnuk³ and Prayoon chareonsuk⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ **ประการแรก** เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงาน และ**ประการที่สอง** เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างขนาดสถานศึกษากับตำแหน่งของผู้ปฏิบัติงานต่อการบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวน 322 คน สุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi - stage random sampling) เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two - way analysis of variance) ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 มีความคิดเห็นต่อ การบริหารวิชาการในสถานศึกษาทั้งโดยรวม และรายด้าน 11 ด้าน อยู่ในระดับมาก และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน ดังนี้ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การประสานความร่วมมือพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรและสถาบันที่จัดการศึกษาการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน และ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ

2. ไม่พบปฏิสัมพันธ์ ระหว่างขนาดสถานศึกษากับตำแหน่งของผู้ปฏิบัติงานต่อการบริหารวิชาการ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน

คำสำคัญ : การบริหารวิชาการ ผู้ปฏิบัติงาน หนองคาย

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

² กศ.ด. (วิจัยและพัฒนาหลักสูตร) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

³ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2

⁴ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1

รับต้นฉบับ 12 ตุลาคม 2550 รับลงพิมพ์ 28 มีนาคม 2551

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the opinion of job performers and to study the interaction between institution sizes and the position of job performers towards the academic administration in educational institutions under Nong Khai Educational Service Area Office 1. Subjects for this research consisted of 322 administrators and teachers by using multi-stage random sampling. The instrument used in the research was a five rating scale questionnaire with 0.94 of reliability. Percentage, mean, standard deviation and two-way ANOVA were used to analyze the data. The results of the research were as follows:

1. The overall of opinion of the job performers towards the academic administration in educational institutions under Nong Khai Educational Service Area Office 1 was rated at a high level. According to each aspect, the eleven aspects at high level were: learning system development; quality assurance development; curriculum development; evaluation and credit transfer; learning resources development; educational supervision; media development, innovation and educational technology; educational guidance; the coordination of academic development between institutions and other organizations; the promotion and supporting in academic affair for family, organizations and institutions which supported academic in the community. The intermediate level in one aspect was research for educational quality.

2. The interaction between institution sizes and the position of job performers towards the academic administration in educational institutions under Nong Khai Educational Service Area Office 1 were not related each other both as a whole and each aspect.

Keywords : Academic Administration, Job Performers, Nong Khai Province

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดไว้ในมาตรา 39 ให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการศึกษาไปสู่สถานศึกษามากขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 ก : 39) ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินงานได้โดยอิสระ มีความคล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งเป็นปัจจัยทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจน การวัดผลและประเมินผล รวมทั้ง การวัดปัจจัย เกื้อหนุน การพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ โดยบัญญัติไว้ในมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 กำหนดให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นนิติบุคคล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 ง : 7)

ส่งผลให้หน้าที่ ภารกิจ และความรับผิดชอบของสถานศึกษา เปลี่ยนแปลงจากเดิมอย่างมาก รวมทั้งมีการกำหนดขอบข่าย และภารกิจการบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษาไว้รวม 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 ข : 32)

ขอบข่ายและภารกิจ การบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษา รวมทั้ง 4 ด้านนั้น ภารกิจด้านงานวิชาการ เป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาและเป็นกระบวนการหนึ่งของการบริหารจัดการศึกษาที่บุคคลหลายฝ่ายร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เจริญงอกงามทุกด้าน

โดยสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานจะมีขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วยภารกิจ 12 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การ

พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการให้แก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 ข : 32) ความสำคัญของงานวิชาการดังกล่าว เป็นหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษา รวมทั้ง ผู้เกี่ยวข้องทุกคน ที่ต้องร่วมมือกันในการบริหารงานวิชาการให้บรรลุผล อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ซึ่งถือเป็นตัวจักรสำคัญในการขับเคลื่อน การดำเนินงาน องค์กรใดก็ตามคุณภาพของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาแต่ละแห่งนั้น มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายประการ ขนาดของสถานศึกษาที่จำแนกตามจำนวนของนักเรียนนั้น อาจเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่ง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า จำนวนนักเรียนนั้น จะส่งผลถึงจำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา และจำนวนงบประมาณที่ได้รับ รวมถึง ปริมาณงานตามภารกิจที่สถานศึกษาต้องดำเนินการ ซึ่งอาจทำให้สถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันนั้น มีสภาพการดำเนินงานแตกต่างกันด้วย โดยมี งานวิจัยหลายชิ้นที่สนับสนุนข้อสันนิษฐานนี้ เช่น ผลจากการศึกษาของทรงศักดิ์ ผักทอง (2545 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการบริหารงานวิชาการที่เอื้อต่อการเรียนการสอน ที่เน้น ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี และพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นอกจากขนาดของสถานศึกษาที่ส่งผลให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความคิดเห็นต่างกัน สถานภาพหรือตำแหน่งตามบทบาท หน้าที่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ก็อาจเป็นอีกปัจจัยหนึ่ง ที่ส่งผลทำให้แต่ละบุคคลมีมุมมองหรือความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาแตกต่างกันด้วย

เช่น ผลการศึกษาของชนารัฐ ชื่นวัฒนา (2545 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษา การบริหารจัดการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนประถมศึกษา เขตพื้นที่ที่ 4 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ และพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นในการบริหาร จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจากการศึกษาของวิชัยที่เกี่ยวข้อ ผู้วิจัยพบว่า ปัจจัย ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารวิชาการในสถานศึกษา ที่มี ประสิทธิภาพ มีหลายประการ แต่ปัจจัยที่สำคัญ ก็คือ ขนาดสถานศึกษา และตำแหน่งของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา ซึ่งเป็นปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อความคิดเห็นที่มีต่อระดับการบริหารวิชาการในสถานศึกษา โดยมี ผลจากการวิจัยที่สนับสนุนข้อสันนิษฐานนี้ เช่น ผลจากการศึกษาของประกาย บัตรศิริมงคล (2544 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า มีปฏิสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ระหว่างขนาดสถานศึกษาและสถานภาพต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวม และสอดคล้องกับประเสริฐชัย พิลาธรรมย์ (2543 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาและเปรียบเทียบระดับปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ และผลการวิจัย พบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพและขนาดโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 เป็นหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่ และภารกิจในด้านการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา มีสถานศึกษา ในสังกัด จำนวน 179 แห่ง สามารถจำแนกเป็น 2 ขนาดตามกฎกระทรวงฯ (กระทรวง ศึกษาธิการ, 2546 ก : 2) ประกอบด้วย สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 129 แห่ง และสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 50 แห่ง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1, 2547 ก : 24) ผลการประเมินคุณภาพในปีการศึกษา 2546 ที่ผ่านมามีลักษณะเป็นการประเมินภายใน เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานเป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา พบว่า สถานศึกษาในสังกัด มีมาตรฐานด้านการบริหารจัดการ

มาตรฐานด้านการเรียนการสอน และมาตรฐานด้านคุณภาพนักเรียนระดับคุณภาพเฉลี่ยร้อยละ 65 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1, 2547 ก : 3 - 4) และจากรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ ปีการศึกษา 2546 ของจังหวัดหนองคาย พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานทุกระดับชั้น เช่น ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทยคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 40.40 วิชาคณิตศาสตร์ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 35.63 วิชาวิทยาศาสตร์ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 38.54 และวิชาภาษาอังกฤษ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 35.38 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1, 2547 ข : 13)

จากข้อสังเกตดังกล่าวข้างต้น จำเป็นต้องเร่งรัดพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนาคุณภาพด้านการบริหารวิชาการในสถานศึกษา แต่ปัจจุบันยังขาดข้อมูลที่สำคัญ ดังนั้น ผู้วิจัย จึงสนใจศึกษาความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานต่อการบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้เกี่ยวข้อง นำไปใช้ วางแผน กำหนดนโยบายปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานต่อการบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา และตำแหน่ง ทั้งโดยรวมและรายด้าน
2. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างขนาดสถานศึกษาและตำแหน่งของผู้ปฏิบัติงาน ต่อการบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ทั้งโดยรวมและรายด้าน

สมมติฐานการวิจัย

มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างขนาดสถานศึกษาและตำแหน่งของผู้ปฏิบัติงาน ต่อการบริหารวิชาการ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน

ขอบเขตการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.1 ขนาดสถานศึกษา จำแนกเป็น 2 ขนาด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 ก : 2) รวม 179 แห่ง ประกอบด้วย

- 1.1.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก 129 แห่ง
- 1.1.2 สถานศึกษาขนาดใหญ่ 50 แห่ง

1.2 ตำแหน่ง จำแนกเป็น 2 กลุ่ม รวม 2,498 คน ประกอบด้วย

- 1.2.1 ผู้บริหาร จำนวน 179 คน
- 1.2.2 ครูผู้สอน จำนวน 2,319 คน

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นผู้ปฏิบัติงาน

ที่มีต่อการบริหารวิชาการในสถานศึกษา รวม 12 ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 ข : 32) คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผล และ เทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน ด้านการประสานความร่วมมือพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น และด้านการส่งเสริมและสนับสนุน งานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

ประชากร

ประชากรสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 179 แห่ง รวม 2,498 คน จำแนกเป็น ผู้บริหาร จำนวน 179 คน และครูผู้สอน จำนวน 2,319 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi - stage random sampling) โดยแบ่ง กลุ่มตามอำเภอที่เป็นที่ตั้งสถานศึกษา เลือกทุกอำเภอแบ่ง ขึ้นตามขนาดสถานศึกษาและตำแหน่งกำหนด ขนาด กลุ่มตัวอย่าง จากตาราง Krejcie & Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง 322 คน แล้ว จึงสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีจับสลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงาน ต่อการบริหารวิชาการ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สอบถามขนาดสถานศึกษาที่ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติหน้าที่อยู่ และตำแหน่งตามบทบาทหน้าที่ของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงาน ต่อระดับการบริหารวิชาการในสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ของลิเคิร์ท (Likert five rating scales) จำแนกประเด็นข้อคำถามครอบคลุมขอบข่าย การบริหารวิชาการในสถานศึกษา 12 ด้าน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ สำหรับการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย กำหนดแนวทางและขั้นตอนสำหรับดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและหลักการต่างๆ เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาและขอบข่ายการบริหารวิชาการ รวมทั้ง เอกสารอื่นๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า
3. สร้างเครื่องมือฉบับร่างตามขอบข่ายและเนื้อหาที่กำหนด

4. นำเครื่องมือฉบับร่างที่สร้างขึ้น เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบโครงสร้างรูปแบบ และความตรงเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมในการคำนวณค่าทางสถิติ รวมทั้ง ความถูกต้องของภาษาที่ใช้

5. ปรับปรุงและนำเครื่องมือที่สร้างเสร็จไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหาร และครูผู้สอน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษา จำนวน 30 ชุด เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์อย่างง่าย ระหว่างรายข้อกับรวมทุกข้อ และเลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้จำนวน 54 ข้อ ($.521 \leq r \leq .769$) มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (Reliability) จากค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) เท่ากับ 0.72

6. จัดทำฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. การจัดส่งแบบสอบถาม ผู้วิจัย ขอหนังสือขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อส่งถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 จากนั้น ผู้วิจัย นำส่งหนังสือขอความร่วมมือพร้อมแบบสอบถามเพื่อการวิจัยถึงสถานศึกษาที่มีกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา ด้วยตนเอง

2. การจัดเก็บแบบสอบถาม ผู้วิจัย ประสานโดยตรงกับสถานศึกษาที่มีกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา เพื่อติดต่อบริการแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเก็บคืนด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัย นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป ตามลำดับ ดังนี้

แบบสอบถามตอนที่ 1 สอบถามขนาดสถานศึกษา ที่ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติหน้าที่อยู่ และตำแหน่งตาม บทบาทหน้าที่ของผู้ตอบแบบสอบถาม นำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป เพื่อหาค่าเฉลี่ย

แบบสอบถามตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานต่อการบริหาร วิชาการในสถานศึกษา นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป เพื่อหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวม และรายด้าน และหาปฏิสัมพันธ์ระหว่างขนาดสถานศึกษาและตำแหน่งของผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา ต่อระดับการบริหารวิชาการในสถานศึกษา โดยใช้การทดสอบค่า F - test (Two - way ANOVA) วิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of variance) โดยรวมและรายด้านทุกด้าน

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. ผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 มีความคิดเห็นต่อการบริหารวิชาการในสถานศึกษา โดยรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมาก 11 ด้าน และระดับปานกลาง 1 ด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การประสานความร่วมมือพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรและสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษา การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน และการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ

2. ไม่มีปฏิสัมพันธ์ ระหว่างขนาดสถานศึกษาและตำแหน่งของผู้ปฏิบัติงาน ต่อการบริหารวิชาการ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานต่อการบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ผู้วิจัยพบว่า มีประเด็นสำคัญนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. จากผลการศึกษาที่พบว่า ผู้ปฏิบัติงาน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 มีความคิดเห็นต่อการบริหารวิชาการ ในสถานศึกษา โดยรวมและส่วนใหญ่ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ พงษ์สวัสดิ์ศิริภคสิริ (2545 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาพบว่า โรงเรียนสหวิทยาเขตมหามงคล เครือข่ายโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม มีการบริหารงานวิชาการ โดยรวมและรายด้าน 9 ด้าน อยู่ในระดับมากที่เป็นเช่นนี้ เป็นเพราะว่า ปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดนโยบายการปฏิรูปการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ได้แก่ การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้การปฏิรูปหลักสูตร การปฏิรูประบบการบริหารจัดการ และการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งยกฐานะให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีฐานะเป็นนิติบุคคล และมีการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการศึกษาให้แก่สถานศึกษามากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการบริหารวิชาการในสถานศึกษา (กระทรวง ศึกษาธิการ, 2546 ข : 3) ประกอบกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ได้กำหนดนโยบายส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพด้านวิชาการ มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยแบบทดสอบจากส่วนกลาง (National test) มีการประกวดและแข่งขันกิจกรรมทางวิชาการ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1, 2548 ก : 8) และมีการจัดการประชุม อบรม สัมมนา เพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านต่างๆ โดยได้กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างชัดเจน และมีการพัฒนาเป็นประจำปีอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1, 2548 ข : 5) นอกจากนี้ ผู้บริหารและครูผู้สอนเอง ยังมีความต้องการพัฒนาตนเอง เพื่อพัฒนาสู่มาตรฐานวิชาชีพชั้นสูง จึงเกิดความกระตือรือร้น โดยมีการ

สมัครเข้ารับการอบรม สัมมนาในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่โดยตรง เช่น ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ ทั้งที่จัดโดยหน่วยงานของรัฐและเอกชน และเหตุผลอีกประการหนึ่ง คือ ช่วงระยะเวลาที่ผู้วิจัยกำลังทำการศึกษานั้น สถานศึกษาส่วนใหญ่ อยู่ในระหว่าง กำลังเร่งปรับปรุง พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกแรกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา (สมศ.) (องค์การมหาชน) ซึ่งเป็นไปตามที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 2) แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 ค : 45 - 48) นอกจากนี้ ในปัจจุบัน ยังมีแนวโน้มว่า รัฐบาลจะกำหนดมาตรการการจัดสรรงบประมาณ เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาผ่านทางผู้ปกครองและผู้เรียน แล้วให้ผู้ปกครองและผู้เรียน ได้เลือกใช้บริการจากสถานศึกษาที่เห็นว่ามีคุณภาพ จึงส่งผลให้สถานศึกษาทุกแห่ง มีการปรับตัวครั้งใหญ่ เพื่อยกระดับคุณภาพของตนเอง ทั้งนี้ เพื่อให้ได้รับความไว้วางใจจากผู้ปกครองและผู้เรียนมากที่สุด เนื่องจาก การมีจำนวนผู้เรียนมากหรือน้อย ย่อมส่งผลต่องบประมาณที่ได้รับด้วยเหตุผลดังกล่าว สถานศึกษาจึงมีการปฏิบัติงานด้านการบริหารวิชาการในสถานศึกษาทั้งโดยรวมและส่วนใหญ่ อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และด้าน การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งเป็นด้านที่มีการบริหารสูงสุด 3 ลำดับแรก

2. จากการศึกษา ที่ไม่มีปฏิสัมพันธ์ ระหว่างขนาดสถานศึกษาและตำแหน่งของผู้ปฏิบัติงาน แต่การบริหารวิชาการในสถานศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยครั้งนี้แต่สอดคล้องกับผลการศึกษาของรุ่งรัตน์ ภูวา (2545 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับขนาดของโรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหาร และครูผู้สอน ต่อการดำเนินงานปฏิรูปการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม และสอดคล้องกับผลการศึกษาของสถิต วงศ์ลา

(2542 : 68) ที่พบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพ และขนาด ของโรงเรียนต่อปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย นอกจากนี้ เป็นที่น่าสังเกตว่า ความคิดเห็นต่อการบริหารวิชาการในสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 4 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดเล็ก ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่ และครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดใหญ่ ทั้งโดยรวมและแต่ละด้านนั้น ส่วนใหญ่ อยู่ในระดับใกล้เคียงกัน และเมื่อเรียงลำดับจากสูงไปหาล่าง พบว่าสอดคล้องกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ขอบข่ายการบริหารวิชาการในสถานศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่ เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และเป็นเป้าหมายสูงสุดของการจัดการศึกษา ที่สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องดำเนินการให้บรรลุผล ประกอบกับ ช่วงระยะเวลาที่ผู้วิจัยทำการศึกษา เป็นระยะที่สถานศึกษาส่วนใหญ่ พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกแรก จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) (องค์การมหาชน) ทั้งนี้ โดยมีมาตรฐานการศึกษาเป็นตัวกำกับ และภารกิจส่วนใหญ่ เกี่ยวกับการบริหารวิชาการ ทำให้สถานศึกษา ทุกแห่งตื่นตัว และมีการบริหารงานในเรื่องดังกล่าวมาก รวมทั้ง ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องให้ความสำคัญและนิเทศ ติดตามการปฏิบัติงานของครูผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ได้กำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติให้สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่ง เร่งรัดพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณภาพด้านวิชาการ รวมทั้ง ได้มอบหมายให้ศึกษานิเทศก์ ของเขตพื้นที่การศึกษา นิเทศ ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาในสังกัด อย่างต่อเนื่อง ประกอบกับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย หากพิจารณาจำแนกตามตำแหน่ง ระหว่าง ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน พบว่า จำนวนค่อนข้างแตกต่างกัน จึงอาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการบริหารวิชาการในสถานศึกษา ไม่แตกต่างกันแต่หากพิจารณาจำแนก

ตามขนาดสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษาขนาดเล็ก และสถานศึกษาขนาดใหญ่ พบว่า มีการบริหารวิชาการ ทั้งโดยรวมและรายด้าน 9 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ขนาดสถานศึกษาที่จำแนกตามจำนวนนักเรียน ส่งผลถึงจำนวนของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา งบประมาณที่ได้รับรวมทั้ง ปริมาณงานตามภารกิจ ที่สถานศึกษาต้องดำเนินการด้วย จากเหตุผล ดังกล่าว ส่งผลทำให้ทั้งขนาดสถานศึกษาและตำแหน่งของผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา ไม่มีอิทธิพลร่วมระหว่างกันต่อการบริหารวิชาการในสถานศึกษา

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 มีความคิดเห็นต่อการบริหารวิชาการในสถานศึกษา โดยรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมาก 11 ด้าน และระดับปานกลาง 1 ด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนา แหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การประสานความร่วมมือพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ
2. ไม่มีปฏิสัมพันธ์ ระหว่างขนาดสถานศึกษาและตำแหน่งของผู้ปฏิบัติงาน ต่อการบริหารวิชาการ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ต้องส่งเสริมสนับสนุนการบริหารวิชาการในสถานศึกษา โดยเฉพาะ

อย่างยิ่ง ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การจัดอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและประสบการณ์ของครูในการทำวิจัย จัดคลินิกวิชาการโดยมีผู้อำนวยการเฉพาะเรื่องคอยให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับการทำวิจัย จัดแหล่งเรียนรู้ จัดสื่อ นวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยให้ครูผู้สนใจได้ศึกษา ค้นคว้า

2. สถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูทำการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา จัดให้มีการเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อพัฒนางานวิชาการอย่างต่อเนื่อง รวมทั้ง จัดสรรงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์เพื่อสนับสนุนให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณา อย่างดียิ่งจากคณะกรรมการที่ปรึกษา คือ ผศ.ดร.สมศักดิ์ คำศรี อาจารย์อานันต์ พันนึก และอาจารย์ประยูร เจริญสุข ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

เอกสารอ้างอิง

- เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1, สำนักงาน. (2547). **ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2547**. กลุ่มนโยบายและแผน. หนองคาย : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1.
- _____. (2547 ข). **รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ระดับชาติ ปีการศึกษา 2546**. กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา. หนองคาย : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1.
- _____. (2548 ก). **แผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ 2548**. กลุ่มอำนวยการ. หนองคาย : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1.
- _____. (2548 ข). **รายงานการประชุมผู้บริหารสถานศึกษา ประจำเดือนกรกฎาคม 2548**. กลุ่มอำนวยการ. หนองคาย : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1.

ทรงศักดิ์ ฝักทอง. (2545). **การบริหารงานวิชาการที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียน เป็นศูนย์กลาง ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. อุบลราชธานี : สถาบันราชภัฏ อุบลราชธานี.

ชนารัฐ ชื่นวัฒนา. (2545). **การบริหารการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนประถมศึกษา เขตพื้นที่ที่ 4 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม : สถาบันราชภัฏมหาสารคาม.

ประกาย บัตรศิริมงคล. (2544). **การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสหวิทยาเขตพุทธมณฑลอีสาน สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ประเสริฐชัย พิสาตร์มย์. (2543). **ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์**. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

พงษ์สวัสดิ์ ธีรภักดิ์สิริ. (2545). **การบริหารวิชาการโรงเรียนสหวิทยาเขตมทามวงศคลเครือข่าย โรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม : สถาบันราชภัฏมหาสารคาม.

รุ่งรัตน์ ภูวา. (2545). **ศึกษาการดำเนินการปฏิรูปการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม : สถาบันราชภัฏมหาสารคาม.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2546 ก). **กฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติหลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของคณะ**

กรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.

_____. (2546 ข). **คู่มือการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล**. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2546 ค). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

_____. (2546 ง). **พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546**. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

สถิต วงศ์ลา. (2542). **ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

